

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Exercitatio Poetica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

EXERCITATIO POETICA.

PARÆNESIS
AD ARDVAS MISSIONES
INTER BARBAROS SVSCIPIENDAS.

Illustres Heroum anima, quos torquet Auerno
 Oceanum Gangemque Ultra Solisque labores
 Firmatum imperium tot iam labentibus annis,
 Pergite, quod vos ardor agit; patriæque relicta
 Immemores, toto diuisis aequore terris
 Ad populos penetrate, ereptoque addite celo.
 Pergite, iam calcata via est. Vocat emula virtus
 Maiorum, & mentem stimulis non seignibus urget,
 Increpitatque moras. Cur non per saxa sequamur,
 Per scopulos, siluasque atras, pelagique furores,
 Urgentem intrepidè, & Ditem contra arma mouentem
 Xauerium ante omnes? Illum non vasta morantur
 Equora, non quamquam elisis tremat arduus ether
 Igmbus, horrendumque tonent Aquilonibus vnda.
 Cernite, quâ Brasilos Titan vicinior urget,
 Assuetos hominum membris & sanguine pasci,
 Anchetam ignotâ CHRISTO tellure trophæa
 Figentem, frendente Erebo: ruit ille per arcus
 Feruidus, ignotisque madentia tela venenis;
 Virtutem atque ostenta Dei, mentemque animumque
 Omnia Xauerio similis. Testabitur Ormus
 Sole sub ardenti Barzaum ac pondere rerum
 Penè fatiscentem. Positâ hinc formidine leti,
 Securusque sui, Sinarum claustra reuellit
 Riccius, attonitasque canit noua sacra per vrbes.
 Nec minor insurgens animis Trigaultius: illum
 Ignotas complexum animo vel nomine gentes,
 Sanctus agit terras calor & maria omnia circum.
 Nam quid Silueriam, aut te maxime Spinola, dicam,
 Ambos maiorum titulis, virtutibus ambos
 Illustres, quos letum ambos illustrius ornat?
 Mastrillum. Versate animo, tacitisque recurrent
 Pectoribus tormenta: sacro madefacta cruore
 Feruet adhuc Iaponum tellus, & gleba laborum
 Conscia centeno promittit fenore messem.
 Cur aliquem in patriâ consumat pigra senectus
 Otia ducentem? & Stygio quem armauit Auerno
 Terribilem, cui tela Deus viresque ministrat,

Occupet

Occupet (heu!) nudum spoliis ignobile letum?
 Non bene firma ratis vacua requiescit in algâ;
 Turpe, iugum fugiens taurus piger: exuat arma
 Miles iners, medioque timens se immittere Marti
 At non segnis agit, nec sauit molliter Orcus,
 Quâ lustrat Iapones alternâ lampade Titan
 Exoriens, quâque occiduo rubet aureus orbe,
 Perfidus insultat celo, & ruit omnia, nostris
 Accumulans sua lucra moris: rapiuntur ad umbras
 Quot solem aspiciunt animæ, aspectumque relinquunt:
 Quâ multas Aquilo, si quando victor aquarum
 Ægæo incubuit, per littora spargit arenas.
 Credimus hæc? & adhuc segnes toleramus iniquum
 Regnatorem orbis, spretique opprobria CHRISTI?
 Ergo ingens Diti imperium, terrasque per omnes
 Stent veneranda auro, puroque è marmore signa?
 Mille foci caleant, & mille altaria fument?
 Interea magnus latè Deus exsulet, illo
 Quod posuit firmatque solo? spoliisque superbus
 Sese Erebus iacet pretio morientis IESV?
 Ipse sua nostras signarit imagine mentes
 Omnipotens? inque humanos se fuderit artus?
 Fleuerit? & pretiosam animam proiecerit inter
 Terramque & celum medius, turpi cruce pendens?
 O melius! si quem non duro in pectore tangit
 Aut clades miserorum, aut læsi iniuria CHRISTI,
 Arma ferat contra, Ditemque extrema minantem
 Vi multâ inuadens tractas ad Tartara mentes
 Frenidenti eripiat, cognatisque afferat astris.
 Addet amor CHRISTVSQUE animos; totaque per æquor
 Æoliâ insurgens, habitataque tigribus antra
 Ridentem ducet discrimina. dulce periculum est,
 Cælo delapsas & agentes pectora flammæ,
 Flammarumque sequi auctorem. sic obuius ipsis
 Tigribus intrepidus pharetrâque potentibus Indis
 Ibis, & optabis mortem pro laude pacisci.
 Insurgat licet armatumque effundat Auernum
 Dux Erebi, adducatque omnes in prælia Reges,
 Regibus, & totâ maior stabis Styge. Tantum,
 O! tantum audendum, & totâ spe, pectore toto,
 CHRISTO incumbendum est. Nec enim quos auctor IESVS,
 Indorumque salus, caris auellit amicis,
 Quos non dulcis amor patria, lacrymâque suorum,
 Non infusa super pallenti corpore mater
 Detinuerit; Usquam sine curâ & numine Diuum
 Desertos errare putes: rate vectus eadem
 Vela Deus Superique regunt, per transstra forosque

Ætheræ volitant mentes, Zephyrosque ministrant.
 Igne licet tonet usque polus, tonet Æolus Euris,
 Vorticibus crebris circumgemat aëta carina,
 Æquoraque horrendum scopulis illisa reclament;
 Tu Boreæ calique minas, pelagique furores,
 Virtute exsuperans, CHRISTO duce, & auspice CHRISTO,
 In se collecta mirabere gaudia mentis.
 Nec minus ardenti si quando in pulvere plantas,
 Arentesque siti fauces sol proximus uret;
 Et vix poma famem, crudeque in montibus herba
 Quæstæque diu ieiunia dura leuabunt;
 Quando saxa super recubanti grandinis horror
 Excutiet serò demissam in pectora noctem;
 CHRISTI aderit numen. tunc illa recondita mentem
 Gaudia mulcebunt, & paucis nota voluptas.
 Quòd si barbaricâ Rex maiestate timendus
 Innocuo insultet, furisique agitatus iniquis
 Stet contra; excelsâ contemnes mente furores.
 Ille autem rabie tumidus, vincique frementem
 Exacuens animum, totusque in imagine pæne
 Mente hærens, ferrumque, ignisque, rotasque parabit.
 Tum verò ingenti tacitam dulcedine mentem
 Inuoluet, totusque animo se infundet olympus.
 Fortiter & iugulum, nudataque pectora ferro
 Subijciet, pulchroque ardebis mortis amore.
 Ergo agedum, si quem propius pulcherrima tangunt
 Exempla Heroum, si quem ferit ossibus imis
 Læsus honor CHRISTI, sædum deponere timorem:
 Neu cupias miserorum animis præferre parentum
 Lentus adhuc lacrymas: nec morbum & inutile pondus
 Exspectes senij natali inglorius urbe.
 Nondum inter scopulos, & inhospita lustra ferarum
 Obseruata legis Patrum vestigia? nondum
 Ire per obstantes rupes, & sole perustas
 Impetus est, calidæque pedes immergere arenas?
 O me quis Brasilos inter Iaponasve remotos,
 Implicitas errore animas, & nocte profundâ,
 Ardentem sistat medium? quis per mare magnum
 Nulla recusantem discrimina, nulla timentem,
 Pegasus aut volucer rapiat Notus? O ubi CHRISTI
 Sanguine lustrata mentes, nunc victima Diti!
 O ubi tedia mille, catenatique labores,
 Quos ferro aut inflicta rotis mors pulchra rependit!
 Ecquis erit iuuenum, sacro qui tactus amore
 Ardeat irato mecum se credere ponto,
 Exuuiasque Erebi, caloque locanda trophæa
 Virtutum sperare, & partam sanguine laurum?

Felices!

Felices! si quos patriâ tellure negato
 Barbaricus leto dederit furor! ô malè numquam
 Ista etiam multo mercamur fata labore!
 O dulces plagæ! felicia vulnera, magnis
 Sæpè viris totum frustrâ quesita per orbem!
 Fortiter ite viri, vitæque offerite periclis
 Contemptorem animum: vocat alto ex æthere CHRISTVS,
 Et palmam ostentat, lemmiscatasque coronas.

ECCLESIA IN EVROPA

GRAVITER OPPVGNATA

OPEM SIBI AB IGNATIO FERRI POSTVLAT.

QUæ terra, vel quis portus inhospitâ
 Tellure clausus, quis tabulas sinus
 Jam iam fatiscens carina
 Excipiet, leue pondus undarum,
 Et turbulenti ludibrium maris
 Factas? Perimus, viximus, ilicet,
 Iam lugubrem sonare lessum, ac
 Tenarios crocitare coruos
 Canesque raucis, credite, faucibus
 Admurmurantes audio. Vicimus:
 Omnes iò acclament: Simonis
 Illa ratis, ratis illa nullis
 Frangenda seclis, iam latus obtulit
 Patetque plagis. Obruat, obruat
 Fatale lignum, stare quisquis
 Tartareo sua iura regi
 Fidelis optat. Dic age desides
 Distende pennas, Nox furialium
 Fecunda monstrorum parens; &
 Astra, polumque, diemque, & omne
 Vnumque, fractis quod miseros solet
 Seruare rebus, consilium eripe:
 Gaudent tenebris monstra, noctem
 Error amat, refugitque lucem.
 Discede tellus, pande adamantinas
 Fores opaci Ianitor atrij,
 Trinoque per vastos latratu
 Bella cie furibunda campos.
 Vides vt omnis impatiens mora,
 In arma caco proruat impete,
 Quam nuper in cladem ac supremam
 Perniciem populorum, & orbis,

Pp 2

Effudit

Effudit vmbri tristè gementibus
 Prolem nefandam Tisiphone, suum
 Mirata partum, & nequorem
 Letiferà sobolem parente.
 Ergo auspicatis alitibus veni
 Matris cruenta nate ferocior,
 Luthere, proiectoque sacro
 Quo caput abdideras amictu,
 Attolle cristas miles, & arduos
 Assurge in ausus. Cernis vt aureo
 Throno reclinatus, minaci
 Cuncta supercilio gubernet
 Rector Sacrorum Maximus Optimus?
 Quin & Beatum Romulide Patrem
 Dixere. Prò pudor! decoris
 Nominibus titulisque vulgus
 Sic imperitum ducitur. At satis
 Lusum superque est. Tu triplici caput
 Auro coronatos labanti
 Pontifices folio reuelle.
 Te pone, tadam sanguinea manu
 Atram coruscans, impauido gradu
 Sequetur, & delubra, & edes,
 Et veterum monumenta Diuum,
 Arasque ab imis sedibus eruet
 Incestuoso tergora caumate
 Olim notandus, mox Lemane
 Grandis honos columenque facis.
 Sic fata Monstra. En caca diem rapit
 Nox, consili expers: infremuit mare;
 Armantur vmbra; seua toto
 Classica detonuere ponto.
 Tu qui timendas Oceani minas,
 Et preliantum iurgia fluctuum,
 Pugnasque ventorum, tumentis
 Stare iubes Domitor profundi,
 Numen verendum, & magne poli Sator,
 Succurre victis, porrige dexteram:
 Promissa posco, naufraganti
 Affer opem, trepidaque puppi
 Succurre: non te pacta refigere
 Jurata quondam, nec facilem decet
 Mutare mentem, quam perenni
 Cana fides adamante fixit.
 At quod remotis Hesperia iugis
 Sidus refulsit? quis, pelagi graues
 Inter procellarumque rixas,
 Arma citi, vocat, arma ferte?

Rerūne falsā ludor imagine?
 An fortè lapsis auxiliariibus
 Celo maniplis, in recentem
 Bella moues ruiturus Hydram
 Alcide? an arces & clypeo minax
 Et ense Orion deserit igneas
 Post reppetendas quàm proteruos
 Pressit humi metuendus hostes?
 Agnosco vulnus Hesperij Ducis,
 Quem bellicosos nuper in ardua
 Celtas laceffentem Nauarrâ
 Signa sequi meliora suasit
 Virtus, amico non sine vulnere.
 Agnosco voces: scilicet improbam
 Armare pubem, vel fugaces
 Credit adhuc agitare turmas.
 Prælude pugne Victor, & inclytis
 Signis refulgens nomen amabile
 Euolue IESVM, euolue: sparsisque
 Equoreum per inane castris,
 Lata imminentis tessera prælij
 IESVS secundo personet æthere.
 Loiola vinces: ter procelle
 Ter pauidi ingemuere manes.
 Insigne mæsta præsidium fidei
 Loiola, magnum Cantabria decus
 Pugnacis, arcana refringe
 Regna Stygis, pedicasque capto &
 Frustrâ reluctanti iniice Tartaro.
 Tu bellicosi cornua Saxonis
 Renelle victor, tu Lemani
 Stringe sagax rabiem colubri.
 Tu iura Patris certa Quiritium
 Tuere nexu non violabili:
 Tu sceptrâ regalesque mitras
 Pontificum solius reponere.
 Deprome tadam Phosphore splendidam
 Scientiarum, nube reconditum
 Cecutienti lumen orbi
 Redde, procul tenebris fugatis.
 Sic illa seuis eruta fluctibus
 Carina Petri, iam pelagi potens,
 Ac tuta ventorum, ad remotos,
 Auspice te, volitabit Indos.

302 IMAGO PRIMI SÆCVLI SOC. IESV.
LIBER
PROPAGATIO SOCIETATIS IESV
PER
VOCATIONEM VIRORVM ILLVSTRIVM
QVI NOMEN ILLI DEDERVNT.

ODE I.
CVM bellicosus Cantaber è tholo
Suspendit enses; Non ego lugubri
Defuncta bello, dixit, arma
Degener aut timidus perire
Miles resigno. Me noua buccina,
Me non profani tessera praelij
Deposcit: & magnos secutus
Auspicio meliore Diuos,
Non indecorus transfuga, gloria
Signis relictis, nil cupientium
Succedo castris; iam futurus
Splendidior sine clade victor,
Quàm si propinquis Gadibus ultimos
Iungam Gelonos, aut Ligeri Tagus
Graues triumphato catenas
Iniciat, Rhodanoque Batis.
Exinde quò te quò rapuit tuus,
Loiola, Mauors? Exiguus fuit
Europa limes: nauigarunt
Ad Brasilos Iaponasque bella.
Celoque signum credidimus datum,
Quod tot coactos undique nobiles
Eduxit Heroas, paresque
Difficili pugiles arena.
Abstiste vulgus: non humilis venit
Lustrandus ordo, nec popularium
Stirpem recensendam parentum
Uranie celebrare sumpsit.
Non ipse, quamquam per freta Thessala
Florem iuuenta traxit, & igneos
Sopire coniuratus angues
Æolio graue vellus auro
Ferox Iason Emonia procul
Auexit Argo, non Mareotica
Gemmis reidentes & ostro,
Non Agamemnonie phalanges,
Tot alta Regum stemmata, tot queant
Exhausta quondam bella capacibus
Iactare ceris, quas sequaces
Circùm oleæ fluitantque lauri.

Et ista Martis præmia pars quota
 Præconiorum, quæ tibi pangimus,
 O sanguis Heroum, ô IESV
 Digna phalanx, Superùmque cura?
 Vicumque casti deficiunt genus
 Illustre mores; credite Casares,
 Paruum eminere est. Vos premendo
 Nobilitas, graue pondus, orget.
 Non si Calenas vincula subligent
 Aurata vitæ, nobilioribus
 Liuebit autumnus racemis:
 Nec phaleris equis & superbo
 Instratus ostro certius aureis
 Metam quadrigis vitat Olympicam
 Victor: nec impexum feroces
 Destituunt animi leonem.
 Magnum eminere est, cum domus, & genus,
 Et quæ nec ipsi fecimus, arduis
 Pensantur ausis. Vna virtus
 Supra apices titulûsque Regum est.

Virtute nixum gloria Borgiam
 Supra Calisti culmen, & asperos
 Gemmis Alexandri tiaras,
 Et Carolos Aquilasque vexit.
 Hinc Gothalanum quod tenuit suo
 Pro Rege Regnum, celsaque Gandia
 Castella, Lombardique turrets
 Iam prope difficiles videri
 Deo beatus despicit: hinc suo
 Vires, ut olim, sufficit agmini,
 Longos Vitellesco precatas
 Et placidos sine nube soles.
 Regalis illi proximus est puer,
 Ac vota firmat. Quæ genitus domo!
 Quot illa Torquatos, quot olim
 Scipiadas, Deciosque pulchris
 Eduxit armis, Castilionij
 Stantes columnas. Exuvias ego
 Curuasque Tuneti secures,
 Et trabeas, Ducibusque signa
 Detracta vidi: vidi ego postibus
 Pendere sacris rostra tremibus
 Erepta, captiuosque currus,
 Et galeas clypeosque centum
 Locis petitos. Ipse dolens pater
 Tot Martialis præmia dextera

ODE II. SPECIMEN NO-
BILITATIS IN BEATO-
RYM NUMERVM RELATÆ.

Callistus & Alexander ex
 gente Borgiâ.

Aloysij Gonzagæ pater Fer-
 dinandus S. R. I. Princeps,
 Marchio Castilionensis, ad
 expeditionem Tunetanam
 est profectus.

Nar-

Narratur ostentasse nato;
 Et precibus lacrymas remiscens,
 Per ista, dixit, per generis decus,
 Per spem tuorum, si qua mei subit
 Te cura, si quidquam paternum
 Grande tibi est, miserere gentis,
 Istamque, que te degenerem arguat,
 Depone mentem. Non aliter tamen
 Gonzaga se sensit paternis
 Imperiis precibusque flecti,
 Quam si sonoro murmure fluctuum
 Illisa starent Acrocerania:
 Aut prisca maiorum trophæa
 Pulchrum abitum remorata liquit,
 Quam si virili splendidus in togâ
 Pompeius olim prima crepundia
 Mutaret armis, Africanos
 Penè puer meritis triumphos.
 Sic irretorto lumine patriis
 Cessisse fertur Kostka penatibus,
 Fascesque, & Arctoi perosus
 Diuitias strepitumque Regni.
 Non illi auiti stemmatis inclytas
 Efferre ceras. Quisque sibi genus,
 Dignus recenseri beatis
 Ordinibus, patrioque celo.

Quis ille, Diui! quis Virodunus
 Auulsus aris, sic alacer ruit
 Largumque blandus? quo benigno
 Numine, quo rapitur calore?
 Iamque & peruncti verticis infulas
 Remittit vltro: non lituo manus
 Gemmâque fulget: iam reposti
 Carbasci Tyrinque cultus.
 Prò quantus ori depositâ quoque
 Decor tiarâ! quantum animos rapit
 Priuata iam virtus! ut intus
 Ipse sibi sine teste plaudit,
 Quis Regna & vrbes misceat, unice
 Securus! O lux, ô Lotharingie
 Sidus coronæ, Godefridi
 Progenies generosa salue.
 Succede paruo sub lare, quem tibi
 Loiola pandit. scilicet illius
 Sinu reclinatus, beatos
 E pateris Superiorum & auro

ODE III. SPECIMEN
NOBILITATIS LOTHARINGICÆ.

Carolus à Lotharingâ Episcopus Virodunensis Societatem ingressus, dein Burdegala Præpositus domus Professæ.

Libabis haustus: mox ubi te sacris
Garumna castris prepositum audiet,
Arrectus inmitetur urne,
Et placido fluet unda lapsu.

F Auete Boij. Non mihi perfidis
Extorta dextris arma, nec Imperi
Defensa Maestas ad Albin
Carmen erit, domitusque iusto
Mœnus triumpho. Nam quid inertibus
Conflata ceruis agmina Boicos
Contra Leones, Austriasque
Contra Aquilas poterant columbae?
Me, Boia proles, me rapis, & sacro
Te dicar olim carmine ad Isaram
Stellis & aeterno merentem
Concilio sociasse Diuum.
Exempla vite non tibi dissito
Petenda Regno. Tu Superum trahis
De stirpe mores: tu beatos
Indigetum cineres auorum
Et ossa tractas: quaque oculos iacis,
Boia recurrunt munera dextere:
Et ista Guilielmus nepoti
Teeta suo possuisse gaudet.

Q Vem Celtibero nunc ego sanguini
Peana pangam? quos prius ordiar
Lustrare fastos? quem labori
Turba modum positura nostro?
Vester, Velasco, vester in arduos
Feros triumphos, sine Equitum mihi
Lubet Magistros, siue gazas
Peruias, domitosque leto
Cantare Mauros. Quis Venetis procul
Aduentat oris, Hesperia caput
Cinctus coronâ? nosco baccas
Palladias, gemmisque gratum
Caput Philippis. iam sibi dicere
Mendoza leges, iam sibi fœdera
Sancire pacis, ipse Princeps,
Ipse sui sibi caussa Regni.
Audite reges: altior omnibus
Mendoza Regnis imperitat sibi.
Audite Legati: subacta
Nil animo patiens licere
Mendoza Ianum clausit, & aureo
Beatus auro est. Hoc quoque Corduba

SPECIMEN NOBILITATIS GERMANICÆ.

Habet Bauaria in insignibus
Leones.

P. Maximilianus Wartenber-
gicus Societatis I E S V.

Sanctos Bauariæ Duces mul-
tos vide apud Raderum in
Bauariâ sanctâ.

Serenissimus Dux Guilielmus
Collegij Monachienfis funda-
tor magnificentissimus.

ODE IV. SPECIMEN NOBILITATIS HISPANICÆ. Nulla hic ferè illustrior domus non aliquem Societati dedit.

Ludouicus Velasco filius Pro-
regis Perüani.

Ignatius Mendoza Philip-
pi II. & III. apud Venetos
Legatus.

Mens alta cavit, dum verendum
 Purpureum timuisse fertur
 Culmen Senatus. Quæ latebra meos,
 Dixit, timores mumerint satis?
 O (siquid indulges precanti)
 Abde tuo gremio sodalem
 Cohors IESV. Tu Semiramis
 Dicenda turris tutior arcibus,
 Quam nec Typhæus, nec minaci
 Subruat Enceladus tumultu.
 Hanc Mafcaregne, consilio & manu,
 Texere quondam : Cerdaque fulgidis
 Hanc propter Assisens in armis,
 O quoties vigilem sub astris
 Duxisse noctem Visus, & abditas
 Nudasse fraudes! Silueriam sacer
 Vt hinc reluctantes in hostes
 Egit amor, trepidavit omni
 Cocyus unda. Non Agamemnona
 Tardo Scamander flumine palluit,
 Non Indus aquæ, cum tepentes
 Mugit Emathius tubarum
 Clangor per auras. Ille Phrygum timor,
 Et ille Pori : luida Tenari
 Palus, Atlanteique latè
 Silueriam tremuere fines.
 Quis Pacicos, quis mihi Poncios
 Digno Leones pectine concinat?
 Quæ vos, Pimentelli, gemella
 Sidera, posteritas opacâ
 Sub nube condet? Pectora vidimus
 Fraternal Belgæ, vidimus aspero
 Horrere texto, cum Gradivus
 Sulphureum iaculatus imâ
 Tellure fulmen, quâ patuit via,
 Formidoloso non sine murmure,
 Cælumque fumantesque nubes
 Increpuit. Dedit ille castris
 Valloque labem, Zomaque turbidas
 Concussit undas : at Geticus furor
 Sic pectus armatum nec illo
 Turbine corripuit, nec igni.
 Et me Padilli stemmata fulgidis
 Corusca Lunis, me rapiunt tue
 Castilla turres, me Gironi
 Prisca domus, geminæque pollens
 Toletus Albâ. Nec mihi Ninius,
 Gusmanna proles, nec Benavidij

Antonius Corduba, repudiato
 Cardinalatu, ita ad B. Ignatium
 scripsit: Ego cum ad certamen
 id sustinendum omni carere
 am propugnaculo, Societatem
 IESV (turris enim forisima
 nomen Domini) mihi delegi.

Duo Mafcaregne Societatis
 Assistentes, vti & Nicolaus
 Almazan de la Cerda, qui an-
 nis compluribus lecto ple-
 rumque non est vltus, cilicio
 semper indutus.

Ill. D. Garcia Pimentellus, fi-
 lius Comitis de Benauente, in
 obsidione Bergensi ad Zomam,
 dissiliente cuniculo, castrensi
 crate in eum impactâ oppres-
 sus, dein reperiens est aspero
 accinctus cilicio.

Ingensque Faxardi propago
 Compositis reticenda neruis.
 Nec Figueroe frondibus abnuam
 Mutare lauros: & mihi præ tuis
 Ribera lymphis Hippocrenes
 Despiat liquor haustus amne.
 Tunc Sandouallos, tunc & Osorios,
 Magnosque nitari dicere Castrios,
 Crucesque Alarconum coronis
 Populeis bederâque cingam.
 Ibero virtus, non ego barbaro
 Iniecta per vos vincula Nereo,
 Non Marte debellata dicam
 Americæ Asiæque Regna.
 Sunt hæc aurorum, sunt, fateor, tuæ
 Trophæa gentis. Vos ego regia
 Mirabor (hic vestri triumphus
 Martis erat) posuisse sceptrâ.

Nunc ô canora Musa potens lyra,
 Natum regendo dic mihi Claudium:
 Confide mecum, quæ virenti
 Antra silent laqueata tophe.
 Hinc obstrepentes quàm iuuat Hadriæ
 Audire fluctus, quæ liquido pede
 Rigare laureto laborat
 Dispositas Aqua Viua scenas!
 Vt illa viro purior, algidis
 Manat scatebris! ut fluit vtilis
 Agris, inexpletam tenacis
 Sautiem medicata morbil!
 Certum salubres numen habent aquæ:
 Et ipsa mellis flumina Thyadum
 Educta thyrsu, tam suavi
 Terra negat trepidare riuo.
 Non secus Auster, non pecus insolens,
 Non ramus altâ lapsus ab arbore
 Turbare lucentes ad imum
 Vsq; solum potuere lymphas.
 Portenta fontis! seu salientibus
 Ferire venis sidera, seu modo
 Per plana terrarum quieto
 Certus amat properare cursu.
 Siticulosos hinc quoque Maurica
 Rigant agros: hæc sterilis bibit
 Salsæthæ undas, heu! Rodulphi
 Innocuo tepidas cruore.

ODE V. SPECIMEN NO-
SILITATIS ITALÆ.Claudius Aquauia, filius Du-
cis Adriæ:eius candor, & in curandis
animi morbis prudentia,

anorum suauitas,

imperturbatus animus,

familiaritas cum Deo in maxi-
mis negotiis.

Q 9 2

Rodul-

Rodulphe, fratrem murice, te tito
Rubere dicam sanguine pulchrius.

Non ille fraternum nigrantes

Detulit ad tumulum cupressos:

Palmis & ostro, quæ patuit, domum

Ridere iussit. Quando erit, ut sacro

Te thure dignentur Quirites,

Et positis venerentur aris?

At ô quis imas alipedum sonus

Complevit aures? quis radiantium

Nouo quadrigarum tumultu

Attonitam stupefecit Urbem?

Speclatis? an Mars Threïcios agit

Victor iugales? an roscas fores

Reclisit, atque ignem vomentes

Iunxit equos, volucresque Titan

Urget quadrigas? Aureus undique

Collucet axis, flectitur aureo

Temone currus, fulua pictis

Signa rotis radiisque fulgent.

Quacumque velox fertur equus, solo

Insultat auro, paret & aureis

Spumans lupatis, & rubentes

Fuscant anhelitibus pyropos.

Sic nempe magno viuudis impetu

Gueuara rerum fertur inanum

Risisse pompas. O Bouini

Magna domus, memoranda fastis,

Quis vestra me nunc ducat in atria,

Donetque, forti quos pede contudit

Cultus auorum, Ponticique

Exuuias celebrare muris?

Tunc & meam si Delius incola

Versare mentem, si citharæ modos

Aptare non durus laboret,

Italica nouus hospes ore,

Dicam Carafas tergemini Patrum

Claros coronis, & simul ardua

Tractare terrarum potentes

Farnesios, atanosque Reges

Dicam sonorâ voce Caracciolos,

Terrisque & undis aquoris audiar,

Seu clara Naupacti trophæa

Expediam Barolæve palmas.

Vrsinus albis dignus oloribus

In astra ferri, purpureâ teget

Vatem sub umbrâ, Bracciana

Quâ nitidis Rosa vernat hortis.

Octavius Aquatium Cardinalis, intellectâ Rodulphi fratris sui pro fide interempti morte, aula suæ parietes purpureo peristromate ornari iussit.

Inigus de Gueuara Dux Bouini Urbem ingressus curru aureo, cuius rotæ argenteis munitæ laminis, equi argenteis soleis induti: dein Societati se adiungit. Eius gentilitia tessera ternæ tantæ Ponticis muris maculis inspersæ.

P. Vrsinus è Ducibus Bracciani, quorum gentilitia tessera rosa punicea.

Nec

Nec Caesarinos, nec mihi Spinolas
 Silere fas sit, seu modo fulmina
 Ament Gradini, seu vocari
 Purpurei columen Senatus.
 Et Pignatellos efferet Hectoras,
 Voleatque fuluis Monte Leonibus
 Occurrere in morem Dianæ
 Musa leuēs religata furas.
 Honorque grata si quis erit lyra,
 Florente cinget tempora Daphnide,
 Interque Phœbeas nitebit
 Iuncta rosis Mala Spina lauros.
 Quæ meta tandem? quis Fabij genus,
 Heu! iam sepultum, quis mihi Caesarum
 Iustinianorum secures,
 Quis Comites, animæque magnæ
 Pallanicinos, quis fide Dorias
 Æquet Latinâ? quis Capue domum
 Auosque Cybi, quis Spinellos,
 Quosque alios numerare non est?
 Sed & timende plenum opus aleæ,
 Immensa paruum per maris æquora
 Duxisse velum: flecte cymbam,
 Et facilem legē Musa portum.

P. Pignatellus & Ducibus
 Montis Leonis, filius Comi-
 tis Moncruiui.

Æterna, Belgæ, nomina cedrinis
 Scribenda chartis, quis subiit genas
 Pudor, verecundique nostram
 Barbiton erubere vultus?
 Fallor me? & acri diripitis manu
 Imbelle plectrum? Mittite, mittite
 Musam laborantem, sodales,
 (Quamquam humiles terat illa nervos)
 Arcere cantu. Scimus, vt inclytas
 Ceras, & altis diues auis genus,
 Lydumque despectarit ammem
 Propositi studiosus ardor.
 Illustre Montmorenciadum decus,
 Franciscæ, seu te nunc imitabile
 Inter recumbentem Cherubos
 Purpureo iuuat ore dignum
 Sonare carmen, tota quod audiat
 Probetque latè Calituum domus,
 Seu plectra lessidæ retrahat,
 Seu veteres Salomonis ignes:
 Duc me per omnes militia gradus,
 Per Christianæ primitias domus,

ODE VI. SPECIMEN
 NOBILITATIS BELGICÆ.

Francisci Montmorencij Poë-
 sis orbi iam nota;

eius gentis tessera militaris,
 Deus auxilio sit primo Chri-
 stiano.

Q 3

Per

Per Principum insignes coronas,
Per patrias Aquilas, per illa
Commissa terris imperia & mari,
Per fulua Regum cœllera, quæ tua
Fratrisque fastidiuit olim

symbolum gentilitium
Aquilæ.

Non sine Dis animosa virtus:
Varemque vates non dubius mone,
Gandauilanos quis Deus impulit
Mutare detritis lacernis
Oebalio saturas abeno.

Quos inter vnus materiem meis
Quantam Camœnis Ignatius dedit!
Tractare solers siue Martis
Spicula, seu pharetram Dianæ,
Siue hostiarum strenuus orbium
Quassare portas, maluit ostij
Latere custos. Sic beatas
Ipse sibi reseravit arces.

Ignatius Gandaullain Colle-
gij Tornacensis ianitor; ma-
gnus antea venator, & miles.

Quis iam triumphos, quis veteres mihi
Noircarmiorum monstrat imagines,
Sculptasque laudes? Quo Philippus
Fulmine, queis animos rebelles
Contundit armis! que mihi Nervius
Strages per agros! qui trepidantibus
Fletus Valencenis! quis inde
Perfidiam tremefecit horror
Latè subactam! scilicet omnium
Claves in vna repperit orbium
Noircarmus, & tristes fugauit
Ille dies patriæ tenebras.

Philippus Noircarmius à san-
ctâ Aldegonde Tornacum,
Valencenas, Traiectum, Har-
lemum capit: eius nepos So-
cietatem ingressus.

At non auitis egregius nepos
Captus trophæis, altiùs emicat,
Et pauper insistit paterni
Martis opes, aliamque primis
Edoctus armis militiam pati,
Sese ipse vincit. Te quoque nobilis,
Alberte, calorum potentes
Extulit ad Dominos triumphus.

Regum Hungarorum progenies, tibi
Non Rubra fuis Prata cruoribus,
Ferroque tempestas & igni
Odrystas populata terras,
Fecere nomen. Quid proavi manu,
Quid Marte possent, plus vice simplici
Videre Celtæ, cum cruentâ

Alexander Regis Hungariæ fi-
lius à S. Ludouico Rege Gallie
cognomentum Rubempræi ac-
cepit, ob prata hostili sanguine
sæpius à se rubefacta: item
gentilitiam parmam sanguineis
riuis inductam: à quo Alber-
tus Rubempræus.

Decolor eluies procellâ
Inuoluit hostem, qualis ab arduo
Bacchatus Hæmo cum stabulis sata.

Distur-

Disturbat Hebrus. Parma rubro
 Spumat adhuc proavita tabo.
 Te pax, & albâ simplicitas comâ,
 Te vincita rubris virginitas rosis
 Cinxere. Nec cades feroci
 Facta manu, tua palma pura est.
 Quis nuptiarum nunc mihi Regius
 Occurrit auspex? quos populos sibi,
 Quæ Regna, non Martis furore,
 Sed placitis sociavit armis,
 Armis Amoris? Dicitus Hymen, procul
 Auditus Indis non humili sono:
 Et Bætis & Scaldis canoro
 Ad thalamos coiere fluctu.
 Par dulce fratrum, Regibus & Bono
 Orium Philippo, quantum atavio dedit
 Hæc tædâ lucis, cum per illum
 Pactus amor, geminusque dotem
 Consecit orbis? Vos quoque munera,
 Trasigniorum magnanimum genus,
 Laudata tangunt: vos Iberium
 Nomina Lysiadumque nexu
 Iunxistis vno, dum Carolus tori
 Irrupta per vos fœdera sancit:
 Vos ille Phryxæe bidentis
 Promerito decoravit auro.
 Nec fulua nobis velleræ Gaueræ
 Tacenda gentis. Vos Solymæ iuga,
 Budaque, Byzantique turres
 Dicite (namque animos Rasonum
 Laudastis olim) dicite fortibus
 Pugnata quondam prælia Gaueris,
 Palmasque Iordanis repensas
 Sanguine, & impositos subactis
 Duces Athenis. At grauioribus
 Post ista neruis dicite latius
 Regnasse, qui mores & æqua
 Imposuit sibi iura victor.
 Nec vos gemelli Castores aureis
 Miscabit olim sideribus domus
 Noyella, Marlei que splendor
 Nominis, Harmonique fascës,
 Sed alta magni pectoris indoles,
 Amans latere, & sic melius nitens:
 Vt nempe nox auget decoram
 Tyndaridis tenebrosa lucem.

Balduinus à Burgundiâ conu-
 bij cum Philippo Austriaco
 Belgarum Principe & Ioannâ
 Ferdinandi Hispaniarum Regis
 filiâ inti sponsor & obfès mil-
 fus: à quo Philippus & Felix
 à Burgundiâ.

Ioannes de Trasignies, Eques
 & Decanus Ordinis Aurei Vel-
 leris, pro Carolo V. Isabellam
 Lusitanam duxit.

Gens Gaueræ in expeditionibus
 Terræ sanctæ celebrata: & ex
 eâ Duces Athenarum.

Nunc

*N*unc me per Euri, per Boreæ domos,
 Austrique Regnum, Pegase, feruido
 Defer volatu. Me Garumna,
 Me Rhodani, Tamesisque potor,
 Me Rhenus ingens, me sibi Vistula
 Isterque poscunt. Conuolat undique
 Inuicta pubes: ardet omni
 Pugna loco, solidumque supplet
 Virtute murum Diuidus inclytæ
 Ardor iuuentæ. Quo sibi robore
 Ad signa Liole negatum
 Rumpit iter, cuneisque sese
 Densat coactis? Non, si iterum graues
 Crateras auro, & plaustra Corinthiis
 Onusta signis, & quod vsquam
 Terrifico malè blandus hosti
 Obiecit hostis, callidus offerat,
 Feralis vllum præda morabitur:
 Si totus obluetetur orbis,
 Ira Deo simulata vincet.
 O feta magno pectora Numine,
 Exempta terris! Vos neque purpure
 Perstrinxit vsus, nec dolosis
 Mollit illecebris voluptas:
 Nec ordo patrum splendidus aspici,
 Nec, quam superbis porticibus vomunt
 Edes salutantum cateruam,
 Magni animi labefecit arcem.
 Dum Roma victrix stabit, & horridas
 Stygis phalangas frangere pertinax
 Liole florentes ad Eurum
 Expediet Zephyrumque turmas,
 Vos prompta virtus, vos niueus pudor,
 Mundaque simplex pauperie domus
 Vixisse narrabit, nec vlllo
 Posteritas reticebit æuo.
 Heu! dicet, amplis quid iuuat atris
 Censere longo stemmata sanguine,
 Stantesque falcatis quadrigis
 Emilios Coclitesque ponte?
 Quò densa fertur nobilium manus?
 Aut cur inani cæca cupidine
 Torquetur, insanisque curis,
 Quod petitur, malè perdit æuum?
 Quidquid repugnat summa petentibus,
 Hoc Marte frangunt, & generosiùs
 Perire dum querunt, eodem
 Fama iacet cineresque busto.

B. ALOYSII GONZAGÆ
AD SOCIETATEM VOCATIO,
EIVSQVE CVM PATRE CERTAMEN.

Terra vale, patriumque decus magnique valete
Et tituli, & fastus, & vana insignia pompe,
Et quæcumque placent peritura. Quid hæc mihi laudat
Vulgus iners, suadetque sequi? Mors omnia tollet
Immitis, sero nequidquam flenda dolore.
Tot clari periëre Duces, ingenia quondam
Nomina, terrori populo Regnisque superbis:
Sed nunc ignotos cineres vestigia plebis
Oblita calcant vili cum puluere mixtos,
Nec iam sensuros laudem, & ludibria fame.
Atque vtinam manes pax saltem optata sequatur,
Nec miseri grauiora ferant, quos forsitan olim
Admissum scelus, & numquam reditura voluptas,
Et bona nescio que deceptos compede gratâ
Implicuere; at nunc æterno carcere claudunt,
Luctus vbi, flammæque, atque illatibilis horror!
Felix, ô nimium felix, quicumque dolore
Alterius sua iam sapiens discrimina vitat,
Oblitusque hominem Superum commercia tractat!
Huc feror, huc animum cælestis concitat ardor;
Et magna affectans iam nil mortale agitat mens.
Stat, duce Lioiâ, castris dare nomen IESV,
Virtutemque Deumque sequi, paruoque beatum
Ignauas hominum calo conuertere mentes.

Talia pertendens Lodoicus sæpè volutat,
Alloquiturque Deum sacras prostratus ad aras:
Intereâ mixto gemitu suspiria rumpit,
Et tenero vultu verba inter singula fusa
Decurrunt lacrymæ. quales foliis hyacinthi
Manè nouo tenues cum ros decessit in auras,
Apparent teretes gutta, geminantque decorem.
Spes magnas Urgere parat; votisque potiri
Solicitus, matri que sit sententia narrat.
Illa autem, Matè ô felix, matè indole tantâ,
Dixit, & amplexu strinxit sibi pignus amatum.
Talem ego te genui quondam, gremioque recepi:
Hæc primis tecum mihi spes succreuit ab amnis.
Sic genitrix: at vota piis contraria votis
Illecebris pater atque mimis urgetque fouetque,
Nec gemitus, vocësve vllas tractabilis audit.

R i

Hæu

Heu quid agat? quibus infelix ambire furentem
Audeat alloqui? surdas dolor obstruit aures.

Fortè domo patriâ coniunctis ibat in hortis,
Et monumenta mânu intentus voluebat, IESV
Quæ Socij Indiâs fecissent plurima terris:
Cum pater improvisus adest, causasque morandi
Innectit, studiumque pium laudare legentis
Instilit, & veteres animum reuocauit ad artes.
Hic sibi præberi Lodoicus commoda cernens
Tempora, quæ sedeat menti sententia prodit.
O Pater, ô quantum potuit tentare virorum
Parua manus! ô quos inuictâ mente labores
Sustulit! illorum in fines vox exiit omnes:
Audiit & nostris longè plaga diffusa terris,
Et quos extremo circumsonat equore pontus.
Felix, cui socium titulos & vota profana
Spernenti, sacra licuit se iungere turme!
Hoc mihi sit, nec cura animum super vlla fatiget.

Senferat: ingemuit genitor, lacrymasque profudit
Indignans, longum qui spes fouisset inanes,
Qui natum semper columnen fore stirpis auite
Crediderat, summos illi meditatus honores.
Heu quibus ille minis, & quantis artibus usus!
Degener, & vecors, & tali indigna parente
Progenies, laudisne paras maculare tuorum?
I quò te feret impetus, & vesania mentis,
Dignior in siluis latebrisque habitare ferarum.

Hinc patrio egressum tectò, aspectuque remotum,
Arboreas inter sedes placitosque recessus
Excepit domus, assiduis solatia curis,
Quas honor & quas vita tulit mortalibus egris,
Hic quondam posita, at sedes nunc apta dolori.
Hic Fernandiades tepido dare languida fletu
Lumina dum tentat somno, insuetumque cubile
Aspexit; grauior pro somno cura recurfat,
Vultumque, ardentisque oculos, rabiemque parentis
Ostendit, vexatque animum, redditque pauorem.
Nec qualem audierat metuit, sed tæter & ingens
Turbato occurrit, seuoque immanior hoste.
Tum verò lacrymis, luctuque oppressus amaro,
Flet noctem, & longis implet loca sola querelis,
Quas siluæ & tacitis repetunt caua saxa tenebris:
Et frustra indignos geminans leuis aura dolores,
Verbaque discerpit surdo referenda parenti.
Deinde quibus longis assuescere cœperat annis,
Pallida membra fame extenuans, hirtoque pilorum
Tegmine præcingens, diuinam exposcere pacem

Instilit.

Instat, infansque Dei memorare dolores,
 Verberaque & plagas; iterataque flagra cruentat,
 Ferratos tenero stimulos in corpore figens.
 Sic sua cum gemitu & lacrymis promissa reposcit,
 Et lentum in sua vota Deum mollire laborat.
 Inde iterum morbo oppressum luctuque parentem
 Aggreditur: Genitor felicem reddere tu me,
 Tu potes aternis miserum consumere curis.
 Quidquid erit, patiar: sed dum mea vota moraris,
 Imperio monitisque Dei, mihi crede, resistis.
 Iam tandem placare. quid ultra tendis inanes
 Insidias? quid me retines gemitu lacrymisque,
 Fidentemque Deo vanis rationibus urges
 Nequidquam? genitor, non ignorantia veri,
 Heu! magnus te fallit amor, certoque repugnat
 Haud impunè Dei imperio aduersata voluntas.
 Scimus, & ex alto monitis caelestibus acti
 Hec loquimur: nec tu diuinas respicis iras,
 Quasque utinam liceat pro te mihi soluere penas.
 Dixit, & auersus trepidantem & multa volentem
 Dicere, & attonitâ stupefactam mente reliquit.
 Tum verò cecidere animi, tum denique planxit:
 Udaque in aduersam reuoluto corpore spondam
 Lumina deflectens, voluit celare dolorem.
 Ergo certatim gemitus lacrymaeque silentes
 Ibant: sollicitâ marorem mente premebat.
 Et tamen eluctata sonant suspiria presso
 Pectore, & adstantum tetigit vox flebilis aures.
 Nec longum, superante Deo, natoque vocato,
 O diuis dilecte, mihi me charior ipso
 Nate, quid infelix volui mihi? mitte dolores,
 Mitte graues curas, durumque urgere parentem:
 Vicisti. Ab, quantos stimulos sub pectore fixit
 Vltima vox! sola haec sensus animumque labantem
 Impulit: auditis insensè Numinis iris
 Intremui. fateor, nimio inconsultus amore
 Peccaui; at crimen gemitus lacrymaeque paternis
 Quas cernis manare genis, luctusque piabunt.
 Plura dolor vetuit, verboque interuenit omni
 Singultus, totisque quatit praecordia membris.
 Qualis per noctem ventos perpeffus & imbres,
 Infesto se flos non aulet credere caelo,
 Demisitque caput pluuiis graue: mitior aura
 Si redit, & caelo exoricens sol lumina spargit,
 Paulatim explicuit sese, letumque sereno
 Extulit os caelo rursum, frondesque resurgens.
 Haud aliter, tantâ rerum mutante procellâ,

Spe tandem optatâ erigitur, vultumque serenat,
 Tanta etiam vix nunc Lodoicus gaudia credens.
 Ergo alacer, toto complexus pectore patrem,
 Quis te mutavit tantus Deus? hoc ego quamuis
 In longis, dixit, potui sperare querelis.
 Ille tuos, Deus ille graues in gaudia vertat
 Quos cerno luctus, & præmia digna reponat.
 Ille tamen lacrymasque ciet, frustra que laborat
 Supprimere effusas cum luctu sono singultu.
 Quid faciat? magno nati retinetur amore.
 At Fernandiades, cum iam tempusque Deusque
 Discessum accelerare monent, sua gaudia vultu
 Tanti sper vix dissimulat, dum diceret ipse
 Supremumque vale acciperet gemitu interruptum.
 Iam patriæ oblitus, Romam Sociosque requirens
 Ibat diuino victor succensus amore.
 Nec mora nec requies (votorum tanta cupido est)
 Dum sedes tandem contingere detur amatas,
 Hospitium felix, Regumque beatus aula.
 Iamque sui victor sacris assuescere curis
 Cæperat, & solers castorum fortia morum
 Exempla in teneris annis Gonzaga notarat:
 Tum verò ingenti virtutum impulsus amore
 Exultat fruiturque Deo, Superumque beatis
 Colloquiis: neque iam mentem mortalia tangunt.
 Iam lacrymas meminit letus, veteresque querelas
 Irasque, insidiasque patris, promissaque falsa,
 Et sua securus Sociis iam gaudia prodit.
 Mox tibi cura vocat, gaudet tolerare labores
 Impositos, seseque vltro asperioribus offert,
 Constantem exercens placite virtutis amorem.
 Agris seruitium, generosa pericula suadet
 Magnus amor. Vita nimium cur prodigus audes?
 Ah, tibi ne tetri noceant contagia morbi!
 Iam blandum, dixit, vita mortalis amorem
 Exuimus. raptura nihil nisi membra sepulcro,
 Cum volet, incerti spatium mors finiat aui.
 Atque utinam Brasillas pro Religione sagittas
 Tingere concessum; quanto generosius illis
 Gonzaga effundat vitam cum sanguine terris!
 Si licet, in tela immaturaque funera leti
 Ibimus, & dignum referemus morte triumphum.

mittendq; Societatis IESV propagatio.

Vt semel accensa est, simul implet luminis orbem.

TRans pontum celeri Socios dum admiror IESV
 Dissita terrarum peruoluisse pede,
 Atque aliquos famam volucris praeuertere cursu,
 Nec paucis orbem sat patuisse viris;
 En tibi nescio quis, mersa iam lampade Phæbi,
 Dissulit accensa noctis opaca face.
 Vix funi admotum bene fax conceperat ignem;
 Nec mora, perfudit lumine cuncta suo.
 Sic, dixi, ut sacris Ignatius ignibus arsit,
 Quâ patet immensum luxit & igne solum.
 Confestim in Socios CHRISTI transfudit amorem:
 Confestim Socios per mare vexit amor.
 Hos Rhenumque Albimque ultra mittebat ad Arcton,
 Damnatum tenebris frigoribusque solum:
 Hos ratibus numquam notum mittebat in æquor,
 Et loca penè ipsis non adeunda feris.
 Æquabant sacros ipso cum sole labores,
 Visebantque omnes quas videt ille plagas.
 Cuncta ubi lustrarant quæ magnus circuit ather,
 Non superesse orbis ingemuere novos.

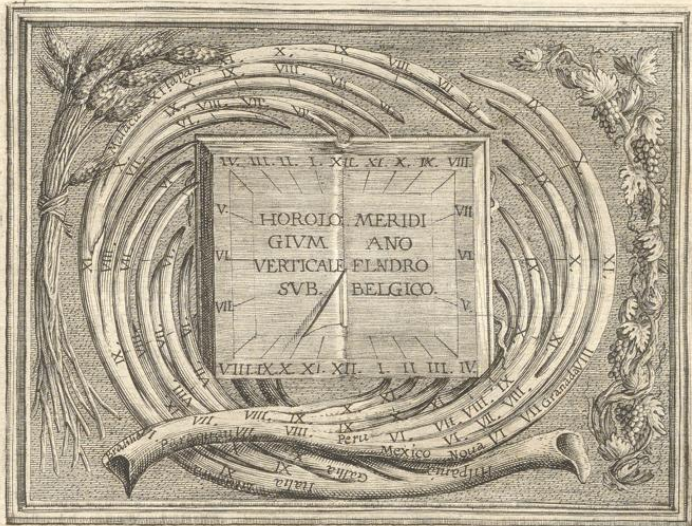
Societas IESV toto orbe diffusa implet prophetiam
Malachiae.

Ab ortu solis vsque ad occasum magnum est nomen
meum in Gentibus : & in omni loco sacrificatur
& offertur nomini meo oblatio munda. *Malach. I.*

Certa fides Vati ; supplex Occasus & Ortus,
Iam didicit flexo procubuisse genu.
Vltra victrices aquilas Loiola Quiritum
Inclita supremi Numinis arma tulit.
Plus ultra assiduos Phœbiq̄ue anniq̄ue labores,
Plus ultra Occiduo fixa trophæa mari,
Afferuit numen terris. Iam plaudit IESV
Africa, & erectas tendit in astra manus.
Europa atque Asia, & priscis incognita sæclis
Amplexa est Domini subdita terra fidem.
Nomen ad hoc supplex posito tandem hospita fastu
Rupit inaccessas China superba seras.
Ecce Iapon, Indus, Malabar, ditiesque Molucci,
Agnitum in hoc IESV nomine Numen amant:
Quaque nouum latè Nereus circumsonat orbem,
Nomen ad hoc crebris ignibus ara micat.
Indefessus amor, geminum diffusus in orbem,
Afferuit gemino victor in orbe Deum.

Socie-

Societas IESV omni horâ diei noctisque
Deo sacrificat.

Iuge sacrificium.

DVm Phoebus rutilis volans quadrigis
Terras undique despicit iacentes,
Et IESV Socios sacras ad aras,
(Seu mundum roseo retexit ortu,
Seu furuis iterum reliquit umbris)
Calorum dapibus videt potiri,
Percussus nimio supore clamat:
Esse quid reat hoc boni perennis?
En IESV Socij, genus Promethei,
In terras rapiunt feruntque caelum:
Mox pro vindictis beatitatis
Consertum Superos manu vocabunt.
Si viso indigetes Deo beantur,
Hi per sacrificas fruuntur aras.
Et mox basia delicata libant,
Et mox pectoris in sinus recondunt.
Nec dapis saties modusque sacrae:
Omni his deliciis fruuntur horâ,
Omni victima consecratur horâ.
Quis iam nuntius aliger resoluet,
Quid præstabilius beatiusque,
Stellato in folio Deum intueri,
An Deo assidue potiri ad aras?

Socie-

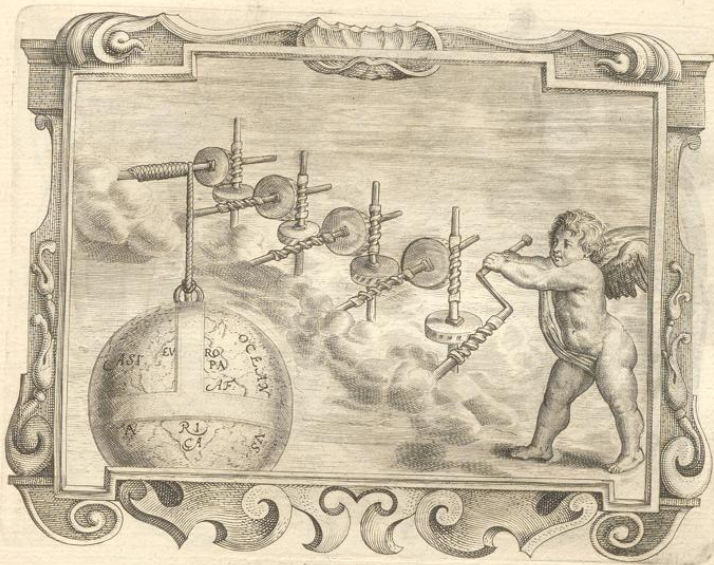
Societas Fidem toto orbe diuulgat.

In omnem terram exiuit sonus eorum. *Psal. 18.*

Quis fremit armorum sonitus, clangorꝫue tubarum?
 Quis fragor audentes ad noua bella vocat?
 Misensũne iterum, quo non generosior alter,
 Troianas rauco concitat ære acies?
 An caua Tritonis maiori buccina flatu
 Conuocat equoreos, numina seuã, deos?
 Fallimur? an maior Martis se tollit imago?
 Non solet is tali bella ciere sono.
 Tu genus Heroum, magnum decus addite Diuis,
 Ignati, tu nos ad noua bella vocas.
 Audymus, Socijꝫue tui tua castra sequemur:
 Hæc tua nescio quid buccina grande sonat.
 Audit & Brasilus: ferus audit Afer, & Indus,
 Quosqꝫue videt gelido Parrhasis vrsa polo.
 Hoc sonitu percussus Arabs sua fana relinquit,
 Et prius ignoto fert sua thura Deo.
 Hoc Iapon, hoc commota Sina est, tenebrisqꝫue fugatis
 Subtraxit Stygio subdita colla iugo.
 Denique quã totum radus circumspicit orbem
 Phœbus, & equoreis Nereus ambit aquis,
 Audiris, lateqꝫue tuo loca murmure comples:
 Sed quæ bella canis, nuntia pacis erunt.

Regno-

Fac pedem figat, & terram mouebit.

Parue puer, maiora tuis quid viribus audes?
 Demens! non illa est terra mouenda manu.
 Risit; & Hoc, inquit, fac pes consistat inani,
 Mutabit medium pendula terra locum.
 Illa quidem stat mole sua, librataque magni
 Arte Dei; nostris sed superanda rotis.
 Nempe ubi vim totam rota versa coegit in unum,
 Protinus appensum machina tollit onus.
 Hoc quocumque vides, Loiote sacra propago,
 Qua vagus immensam Nereus ambit humum,
 Qua Phæbi radios ultra iacet abdita tellus,
 Virtutis spatium est metaque tota tue.
 Hic fortem quacumque pedem defigis, in altum
 Cuncta, grani quamuis mole premantur, agis:
 Testis eris concussa tuis America Regnis,
 Penè tuo in Stygios pondere mersa lacus,
 Sed valida subducta manu pallentibus umbris,
 Cæpisti ignoti recta subire poli.
 Testis & Europe, medioque coërtita ponto
 Africa; & hac tenebris utraque mota suis.
 Vltima quin aded nascentis limina Phæbi,
 Vidimus hac etiam contremuisse manu.
 Ima licet vaste subsidant pondera terre,
 Euehet ad Superos ingeniosus amor.

Ss

Miffio-

Missiones ad nutum Summi Pontificis.

Emicat ad nutum Pastoris.

Adspecte, quàm prompto partes pede currat in omnes,
 Et nutus domini pendeat ante sui.
 Signat hic Occasum? celer emicat. Indicat Ortum?
 Fertur in Eoas protinus ille plagas.
 A grege sanguineos mandat cohibere leones?
 Horrentes contra non timet ire iubas.
 Detegit inde lupos? ruit ocyus. inde latrones?
 Irruit, & pavidum seruat ab hoste pecus;
 Siquè aliquod forsàn per saxa vepresque vagetur,
 Errantem doctâ colligit arte gregem.
 Et redit, & visum letus salit ante magistrum,
 Atque mouet promptos in noua iussa pedes.
 Hactenus hæc fuerit, non est modo sola molossi
 Gloria, Loiøle fors beat ista Patres.
 Sunt aliæ pecudes, Pastor ter maximus alter,
 Et maior Stygios ars cohibere lupos.
 Nec minùs exsiliunt, seu querere leua sequentes,
 Seu rapere è Stygio dente iubentur oues;
 Quàm, signante suo cursum pastore, molossi
 Ocyus aut aquilis aut Aquilone volant.

Societas in Missionibus, Pontificis voluntati
obsecundat.

Hæc Cynosura mihi.

Quam benè calorū cursus & sidera seruat
Nauita, cum dubias per freta sulcat aquas;
Aut modò Tyndaridas querit, claramque coronam,
Et Berenicæ lucida ferta comas;
Aut timet Olenia sidus pluuiæ capelle,
Quæque solent tumidum signa ciere fretum;
Tam benè spectat acus Magnetica sicca Trionum
Sidera, quæ gelido semper in axe micant.
Certius his tamen Ignatè lectissima turba,
Quæ magnum à magno Numine nomen habet,
Certius obseruans aliquid, te Maxime Præsul,
Arbitriumque tuum, sidera tuta, notat.
Cumque graues adeat pro Relligione labores
(Seu petat Eoos, seu petat Hesperios)
Hæc, inquit, Cynosura mihi est: hæc certius vna
Diriget ambiguam per freta vasta ratem.
Hanc spectans, pelagi fluctus tumidasque procellas
Ridet, & æquoreas Numine tuta minas.
Per iuga, per scopulos, per inhospita littora ponti,
Quæque peregrinis inuisa Regna Sinæ,
Hæc duce carpit iter tutum, stetitque sequacem,
Quæ vocat Urbani nutus & aura, ratem.

S s 2

Socie-

Societas ad Missiones expedita.

Mittet fulgura, & ibunt; & reuertentia
dicent: Adsumus. *Iob 38.*

Qui nescit celeres emissi fulminis alas,
Soliciti normam non habet obsequij.
Inuia descendens vix dissecat astra, recurrit:
Intima vix terra tangit, in astra redit.
Ecce fatiscantis dstringit culmina Pindi
Antè ferè, nubes quam lacerasse scias.
Stratus Eryx, strato procumbit vertice Taurus;
Et redit, & rursus sternere tendit Athon.
Strauit, adest: iterumque leues transuerberat auras,
Exspectatque nouum Numinis imperium.
Fulminis hæc virtus: ut fulmina mittit alumnos
De Capitolinâ qui tonat arce Pater.
Imperat? Eoos volat hic peregrinus ad Indos;
Et volat, & velox in noua iussa redit.
Mittit ad Occasum? ruit ille. Remittit in Ortum?
Ille celer iussas itque reditque vias.
Qui procul ad nutus agit impetus, impetus idem
Ad dominum impellit precipitare gradum.
Viuida Spes alas, Amor igneus applicat ignes,
Vimque Fides: talis quid nisi fulmen erit?

Spiri-

Spiritualium legatorum conditio.

Qui facit Angelos suos, spiritus; & ministros
suos, ignem vrentem. *Psal. 103.*

Gens pia quæ Domini de nomine nomen IESV
Ducis, & hunc titulum Relligionis habes,
Disce Deus sua quos cupiat ad iussa ministros,
Et quæ Calicolis dote placere queas.
Fac habeas flammæ, qui te profiteris amare:
Odit amor pigro pectora vincta gelu.
Adspice plena Deo primorum pectora Patrum,
Vt nequeant tacitas dissimulare faces.
Perpetuis clausos lacrymis Ignatius ignes
Prodit, & ardores hæc alit vnda pios.
Sole sub ardenti positos Xauerius Indos,
Orbe licet nostro dissita Regna, petat;
Attamen occultis imo sub pectore flammis
Ille magis, Phœbo quàm propiore, calet.
Quid loquar aut iuuenem cui stirps ab origine prisca
Castilioneos clara recenset auos;
Aut decus Imperij te Stanesilæ Poloni,
Sidereas toties pectora passa faces?
Quid moror in terris? oculos ad sidera tolle:
Hoc docet exemplis calica turba suis.

Societatis Missiones Indicæ.

Vnus non sufficit orbis.

E Sse quid hoc dicam generose mentis? utrumque
 Hic puer amplexus expedit ante globum.
 Dic puer, an toto pectus tibi latius orbe est,
 Et minor est animo mundus uterque tuo?
 Sic quondam Amathio iuueni par non fuit orbis;
 Et quod non potuit prelia, vota tulit.
 Ille tamen victor Regnorum, ad flumina Gangis
 Constitit, & magno victus ab orbe fuit.
 Maior amor Gangem superans, pelagusque profundum,
 Victor in extremis finibus orbis agit.
 Illius in castris qui signa sequuntur IESV
 (Ignauus tali quis velit esse duce?)
 Quid mirum, Herculeas ultra ac freta vasta columnas,
 Querere & Eoos, querere & Hesperios?
 Dius amor nullis arctatur finibus; illos
 Igneus Ignatî spiritus intus agit.
 Exemplum ducis, atque animarum lucra decusque,
 Et magno in terris fixa trophæa Deo,
 Ingentes animos faciunt, quos expleat vnus
 Qui dulci recreat numine corda Deus.

Missiones noui Orbis.

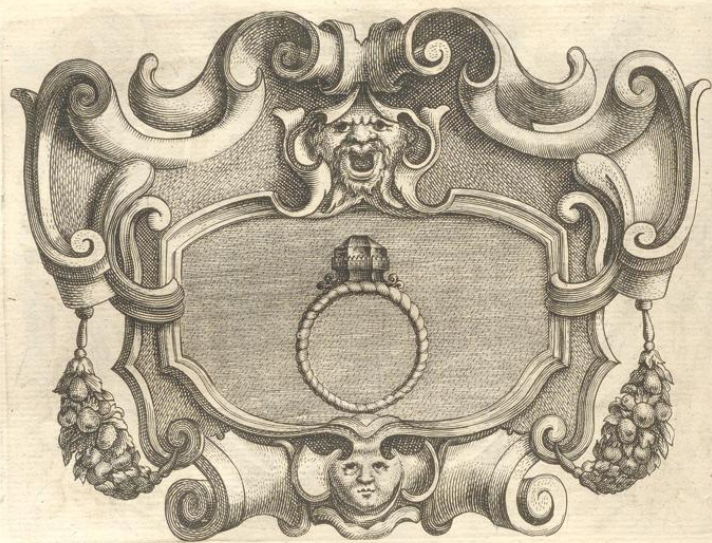

Nec segnior altera cura est Antipodum.

A Vrea ab Eois Phœbi lux fulserat undis,
 Grataque lux oculis fulserat ista meis:
 Reddiderat mundoque diem, rebusque colorem,
 Ridebat toto multus in orbe nitor:
 Tunc ego: Sic semper rutilos, pulcherrime Titan,
 Neu caput auricomum condere nocte velis.
 Que, precor, inuidia est radios subducere terris,
 Ac tenebris toties precipitare diem?
 Nil ago: iam præceps deuexo fertur Olympo,
 Et iam ceruleo Phœbus in amne latet:
 Mox etiam furuo texerunt nubila calum
 Syrmate, & in toto nox fuit vna polo.
 Vt vidi infrendens, Sol ô pulcherrime, dixi,
 Exsere nube caput: qua tibi causa fuga est?
 Forsitan Hesperium fessus (qua fabula vatum est)
 Luminis ut repares damna, cubile petis?
 Fallimur: Antipodum non segnior altera cura est,
 Nec tantum nostro diuidis orbe diem.
 Et miramur adhuc te, Loiiolea propago,
 Tendere in opposita distita Regna plage?
 Scilicet hoc quoque solis habes, nec segnior illo es:
 Hinc alia ex alia te quoque cura vocat.

Vocatio

Vocatio ad Societatem.

Tetram deseruisse iuuat.

Diuinum aethereis ignem qui surpuit astris,
 Animumque similem finxit humanum Deo;
 Fertur Sardonychos egesto monte lapillos,
 Duri è tenebris Caucaſi in lucem erutos,
 Inſeruiſſe prius digitis; vbi clara pyropi
 Lux, Phœbe, radius faceret inuidiam tuis.
 Felix chryſolithus, felix & flamma pyropi
 (Natura cæco quos malè occuluit ſinu)
 Dum datur aethereas abſterſis ſordibus auras
 Spectare, & aureo candicare in annulo.
 Gemma hominis mens eſt, natiuo ſidere fulgens,
 Sed, heu! ſepulta facibus terra latet.
 Quid queror? Ecce nouum terris dant aſtra Prometheus,
 Magis auſpicatas qui tulit cælo faces:
 Ex re nomen habet, dio flagrat igne; ſuumque
 Olim ſepultum tot dedit gemmis decus,
 Quot mundi è tenebris ad ſigna vocauit IESV,
 Suâque tandem luce conceſſit frui.
 Chryſolithi certet rutilo nunc amula cælo
 Lux, dum ſuperbo ſe maritat annulo.
 Qui Pharias fugit Loiola auctore tenebras,
 Cælo ſoloque clarius ſpargit iubar.

B. Aloy-

B. Aloysio Societatem IESV ingredienti.

Non inferiora fecutus.

Sublimes aquila, volucrum generosa propago,
 Ausa oculis Phœbi sollicitare iubar,
 Et vos Gonzaga, qui non sine numine Divum
 Quatuor antiquum stemma notatis aues,
 State alacres, fixasque acies intendite cælo:
 Explorare nouo stemmata sole iuuat.
 Cernite quos ignes, radios quos spargat IESVS;
 Quæ noua cælesti lampade flamma micet.
 Caligant vultus. Oculos Aloysius vnus
 Figit, & obtutu mens animosa salit.
 Quin (adèd baud oculos hebetant noua lumina) clamat,
 O! mihi, Phœbe, nouas eiacularè faces.
 Viuimus his, IESVQUE tuo recreamur ab igne;
 Eia, oculos radio iam propiore feri.
 Desero, quod possum, patrem, patriamque, laremque;
 Vt te sole queam sic propiore frui.
 Terra vale. Genitor quid pugnas? mitte querelas.
 Non te, non proavis inferiora sequor.
 Inuideas, frater, si credas: quosque relinquo
 Discedens titulos, tu quoque ferre neges.
 Me genus & stirpem iuuat ipso arcessere cælo:
 Pro titulis IESVS omnibus vnus erit.

T t

Beato

Beato Stanislao Kostkæ etiamnum puero
Societatem ingredienti.

Vt citò maturescat.

Dius amor Kostkæ similes in imagine vultus
Viderat, & pueri carpitur igne puer.
Protinus in terras velocibus aduolat alis,
Vt magè vicino nutriat igne faces.
Tum sic orsus amor: Puer ò dignissime celo,
Pande agedum teneras in mea tela fibras.
O celo dilecte veni! ne tempora differ:
Nulla meis atas ignibus apta magis.
Omnia prima placent. praecox in vitibus vua
Gratior, & primâ falce resecta Ceres.
Cernis ut extento turgescens vua racemo
Pendeat? hac primo flore reclusa fuit.
Clausâ minas Boreæ, nocituraque frigora Vitro
Pellit, & exclusâ grandine tuta latet.
Ætatis breue ver, & primos porrigere flores.
Serò relicta sibi, plena sit vua mero.
Omnia principis insunt: spem fecit in herbâ,
Quæ modo strata seges grandinis imbre iacet.
Dixerat: & primo ne flos marcesceret æuo,
Aut flueret mundi turbine, claustra dedit.
Sic decuit, teneris ut maturesceret annis,
Adderet & superis cana iuuenta decus.

IMA-